

Тони Хогланд

МАЛИ ОКЕАНИ

И кад сам упознао Елен у кафићу у Провинстауну
испред себе је имала чашу с прстом леденог чаја,
а кад сам је срео две године касније у Њу Орлеансу

на Конференцији за заштиту лабудова
у левој руци је држала чашицу с прстом шерија,
те сам стога закључио да је Елен особа од једног прста

кад су у питању течности. Ето отприлике
толико можете знати о другима.
Она вероватно, мада не и сигурно, верује

у мале оброке и кратка удварања,
дремуцање и романе од стотину страница; вероватно
промишљено открива тек прст деколта

на божићној прослави предузећа.
Какав је то бог кад је начинио тако уредно створење?
Какав сам то ја

кад увек остајем напољу,
умирући од жеђи, док покушавам
да назрем унутрашњи живот?

Јесам ли тек неки мали Магелан
што стоји уз ограду барке, с дурбином на оку,
док једрим диљем света?

Ти мали океани, ти мали океани,
ипак јесу океани.
Како бисмо иначе знали шта је океан
осим ако га је немогуће прећи?

ЛИВАДА

Лептир се креће на соларни погон:
лепрша по чистини, где светлост је јака.

Кад дође до обода хладовине, окрене се,
и одлебди назад на чистину.

Не троши више енергије но што му је потребно,
и никад нисмо видели лептира који стално расте,

крупња ли крупња, од величине листа јасике до обима тањира.
Нико никад није приметио незаситог лептира

који булдожером крчи хектаре поља да сагради нови летњиковицац,
или лептирски супермаркет, где би лептири

продавали увозни полен
другим лептирима по надуваним ценама.

Мислим да вам је јасно на шта циљам.
Нећу вам забити поенту као ексер у главу,

или дати оглас у новине с вашим именом,
у ком пише да угасите светло кад изађете из куће,

или да сав свој новац донирате фондацији за жирафе.
И песма треба да буде на соларни погон,

па да се окрене и врати с обода окривљивања.
Да слети на ивицу столњака

и потом рашири крила,
лака попут наговештаја.

МОЖДА ЈУНАК ПРЕЛАЗИ ПЛАНИНЕ

Увлаче ми дугачку иглу
у прегиб руке
– а онда је гурају даље у вену
док се ја фокусирам на угао клиничке таванице

и настојим да не размишљам о томе што се дешава.
Техничарка с Тајвана, коју једва разумем,
нагиње се ближе слици на ултразвуку,

и помоћу ње наводи танушну цевчицу иза кључне кости,
потом наниже, поред плућа,
до улаза у срце.

Затварам очи и прислушкујем њу и помоћницу
док разглабају о томе како уче ћерке да возе;
и покушавам да замислим како ме у наручју држи

циновска плавокоса жена с крилима,
или да великом брзином промичем тик изнад
таласа Атлантика –

али овде на клиници са сталцима за инфузију и катетерима,
моћ маште изгледа напросто лажна и илузорна.
И чини ми се окрутно иронично

то што ми је смисао за хумор
случајно одстрањен хируршким захватом
истог часа кад ми је све и један предивни стих
Волта Витмана који сам у животу запамтио
наједном испарио из главе.

И тако сад настављам без јунака и водича,
а моја два стопала две су непобитне чињенице
што вире испод чаршава на кревету.

Чуј, свете, јасно ми је
да више нисам битан.
Разори ми маштарије ако мораш.

Провуци своје жице и електрично око
кроз све моје одводне канале и цеви
док не пронађеш душу.

Натерај је да пева, или лети, или вришти.
Пружи ми барем осећај
да у мени постоји нешто недовршено,

нешто од чега још морам да учим,
тамо доле,
што очи отвара у тами.

ТОНИ ХОГЛАНД (*Tony Hoagland*, 1953–2018), амерички песник и есејиста. Објавио је дванаест збирки поезије: *A Change in Plans* (1985), *Talking to Stay Warm* (1986), *History of Desire* (1990), *Sweet Ruin* (1992), *Donkey Gospel* (1998), *What Narcissism Means to Me* (2003), *Hard Rain* (2005), *Little Oceans* (2009), *Unincorporated Persons in the Late Honda Dynasty* (2010), *Application for Release from the Dream* (2015), *Recent Changes in the Vernacular* (2017) и *Priest Turned Therapist Treats Fear of God* (2018), као и две књиге есеја: *Real Sofistikashun: Essays on Poetry and Craft* (2006) и *Twenty Poems That Could Save America and Other Essays* (2014). Године 2015. у издању краљевачке Повеље објављена је књига изабраних песама овог аутора, под насловом *Немој рећи никоме*.

Хогланд пише изузетно духовиту, реску поезију која се ослања на коментар савременог америчког живота и културе. Истовремено лиричне и ироничне, његове песме тематизују мноштво детаља људске крхкости и сагрешења. Нема ниједног дела тела, нити историјског догађаја, који би за Хогланда представљао табу, забрањену тему, недостојну поезије.

Добитник је бројних награда и стипендија. Предавао је креативно писање на Универзитету Хјустон и Колеџу Ворен Вилсон.

Са енглеског превео и белешку сачинио АЛЕН БЕШИЋ